

IDEJAS, KURĀS IEKLAUSĀS

GRĀMATU SĒRIJA

Harvard Business Review

ON

Karjeras veidošana grūtos laikos

Harvard Business Review

ON

MANAGING YOUR CAREER IN TOUGH TIMES

A HARVARD BUSINESS REVIEW PAPERBACK

Grāmatu sērija
«Harvard Business Review on»

KARJERAS VEIDOŠANA **GRŪTOS LAIKOS**

Tulkojums no angļu valodas

LIETIŠKĀS
INFORMĀCIJAS
DIENESTS

I Z D E V N I E C Ī B A

Rīga 2010

UDK 005

Ka 569

Harvard Business Review on Managing Your Career in Tough Times

Original work Copyright © 2010 Harvard Business School Publishing Corporation

Published by arrangement with Harvard Business Press

Karjeras veidošana grūtos laikos, «Harvard Business Review on» grāmatu sērija

© SIA «Lietišķās informācijas dienests», 2010

© Aivars Siliņš, 2010

Visas tiesības aizsargātas. Aizliegts jebkādu grāmatas daļu reproducēt jebkādā formā un veidā bez rakstiskas autortiesību turētāja atļaujas.

No angļu valodas tulkojusi Inese Bernsone

Literārā redaktore Reģīna Janmane

Maketētājs Artūrs Maurāns

Fotogrāfs Aivars Siliņš

Vāka maketētājs Arvis Villa

Grāmatu nodaļas vadītāja Rita Baroniņa-Maurāna

Vadītājiem ir jārikojas pārdomāti un stratēģiski, veidojot savu karjeru ekonomiski grūtos laikos. Karjeras veiksmīgas vadīšanas pamatā ir pārdomāti lēmumi un plānošana. Šajā izdevumā gūsiet padomus, kas jums ir nepieciešami, lai noturētu karjeru vēlamo virzienā esošajos grūtajos laikos un arī turpmāk.

The Harvard Business Review Paperback Series

Šīs grāmatu sērijas mērķis ir sniegt vadītājiem un profesionāļiem pamatinformāciju, kā saglabāt konkurētspēju mūsdienu strauji mainīgajā pasaulē. Grāmatu sērijā apkopoti labākie žurnālā *Harvard Business Review* publicētie raksti – izcilu domātāju un zinātnieku pētījumi, kas paver ieskatu jaunās idejās un koncepcijās, kā arī daudzsološu zvaigžņu skatījums uz novitātēm mūsdienu biznesā. Žurnāls *Harvard Business Review* ir nozīmīgs informācijas avots mērķtiecīgiem vadītājiem un uzņēmējiem visā pasaulē.

Iespiests tipogrāfijā «Informatīvā biznesa centrs»

Izdevējs: SIA «Lietišķās informācijas dienests»

Adrese: Graudu ielā 68, Rīgā, LV-1058

Tālrunis 67606110

Fakss 67606120

www.lid.lv

ISBN 978-9984-826-90-5 (latviešu val.)

ISBN 978-1-4221-3343-9 (angļu val.)

Saturs

Kā nosargāt savu darbavietu ekonomiskās lejupslīdes laikā

DŽANETA BANKSA UN DIĀNE KUTŪ 7

Drosme kā prasme

KETLĪNA RIERDONA 17

Kā palikt nepareizajā karjerā

HERMĪNIJA IBARRA 31

Izdzīvošanas vadlīnijas līderiem

RONALDS HAIFECSS UN MĀRTIJS LINSKIJS 53

Pareizais veids, kā tikt atlaistam

LORENSS STAIBELS UN MARIANNE PĪBODIJA 75

Cīņa par atgriešanos

Kā izcili līderi atspīgst pēc katastrofām karjerā

DŽEFRIJS ZONNENFELDS UN ENDRŪ VARDS 97

Kā darbojas elastīgums

DIĀNE KUTŪ 117

Kāds ir jūsu stāsts?

HERMĪNIJA IBARRA UN KENTS LAINBEKS 133

Par autoriem 151

Kā nosargāt savu darbavietu ekonomiskās lejupslīdes laikā

DŽANETA BANKSA UN DIĀNE KUTŪ

Kopsavilkums

KAD EKONOMISKĀ SITUĀCIJA pasliktinās, korporatīvā štatu samazināšana ir gandrīz neizbēgama. Tomēr nekrītiēt uzreiz panikā. Kaut arī var šķist, ka darbinieku atlaišanas lēmumi atrodas ārpus jūsu kontroles, ir vairākas iespējas, kā rīkoties, lai jūs justos droši par savas darbvietas saglabāšanu.

Šajā rakstā Banksa, bijusī *Chase Manhattan* un *FleetBoston Financial* personāldaļas vadītāja, un Kutū, *Harvard Business Review* galvenā redaktore un Bostonas Psihoanalītiķu asociācijas un institūta bijusī zinātniskā līdzstrādniece, apraksta, kā palielināt savas izdzīvošanas izredzes. Autore novērojušas, ka lielākoties viss atkarīgs no plānošanas un vēsa prāta. Kad sāk draudēt darbinieku atlaišana, pirmais, kas jādara – jāuzvedas kā izdzīvotājam. Esiet pašapzinīgi un optimistiski. Pētījumi pierāda, ka, nonākot pie lēmumu pieņemšanas, labvēlīgai

attieksmei tiek dota priekšroka pār kompetenci. Gādājiet par nākotni, fokusējoties uz klientiem, jo, ja nebūs viņu, darba nebūs nevienam. Izdzīvotāji parasti ir arī daudzpusīgi, un spiedīgam budžetam nepieciešami menedžeri, kas spēj ieņemt dažādas lomas, tāpēc sāciet demonstrēt, kādas iespējas vēl jūs varat piedāvāt. Piemēram, ja jūs esat menedžeris, kas reiz strādājis par skolotāju, uzņemieties apmācības pienākumus.

Atcerieties, ka jāuzvedas kā labam kolektīva biedram – iesaistīšanās kopīgā darbā ir svarīgāka nekā jebkad agrāk. Nav īstais brīdis izrādīt, ka darbs jums ir mazsvarīgs, vai pieprasīt augstāku amatu. Reiz kāda nodaļa tika pakļauta mazāk pieredzējuša kolēģa vadībai, taču nodaļas vadītāja apspieda lepnumu un no visas sirds atbalstīja jauno hierarhiju. Vadība ievēroja viņas uzticību un galu galā atalgoja viņu ar prestižu amatu.

Svarīgi ir arī sniegt saviem līderiem cerību un reālus risinājumus. Mudiniet savus kolēģus uz pārmaiņām, kā to izdarīja apmācību viceprezidents uzņēmumā, kas pieredzēja ievērojamu štatu samazināšanu. Viņš izveidoja humoristisku uzņēmuma radiošovu, kas uzlaboja omu un palīdzēja vadībai uzrunāt darbiniekus, bet viņam – saņemt paaugstinājumu.

KAD EKONOMIKA IR TRAUCĒTA, darba vietu samazināšana un jaunu darbinieku pieņemšanas pārtraukšana šķiet gandrīz ikdienā, taču, kad laikrakstu virsrakstos parādās jūsu pašu kompānijas likstas, tas sāk attiekties arī uz jums. Ar prātu jūs saprotat, ka atlaišana nav nekas personisks – tāds ir komercijas likums, taču, iedomājoties, ka varētu zaudēt savu amatu, jums dūša sašļūk papēžos. Kaut arī jūs zināt, ka būt pasīvam ir kļūda, ir grūti rīkoties proaktīvi, kad jūsu šefa durvis vienmēr ir aizvērtas, jaunie projekti tiek atlikti, bet jūsu paša padotie meklē mierinājumu pie jums. Taču nekrīti